

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
GENERAL CHARACTERISTIC OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
GENERAL CHARACTERISTIC OF
THE REPUBLIC OF ARMENIA**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
REPUBLIC OF ARMENIA**

Մայրաքաղաքը՝ ԵՐԵՎԱՆ

*Բնակչության թվաքանակը 2003թ. հունվարի
1-ի դրությամբ՝ 1102.0 հազ.մարդ*

The Capital – YEREVAN

*The population as of 1 January 2003 is
1102.0 ths. people*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
GENERAL CHARACTERISTIC OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

Երկիրը գտնվում է Ասիայի հարավ-արևմուտքում, գրավում է Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիս-արևելյան հատվածը՝ Կովկասի և Առաջավոր Ասիայի միջև (Կուր և Արաքս գետերի միջին հոսանքների միջգետային տարածքը):

The country is situated in southwestern part of Asia, occupies the North-East of Armenian plateau - between Caucasus and Nearest Asia (the territory between the middle flows of the rivers Kur and Araks).

Երկիրն ընկած է հս.լ $38^{\circ} 50^1$ - $41^{\circ} 18^1$ -ը և ալ.ե. $43^{\circ} 27^1$ - $46^{\circ} 37^1$ -ի միջև: $38^{\circ} 50^1$ - $41^{\circ} 18^1$ N. and longitude of $43^{\circ} 27^1$ - $46^{\circ} 37^1$ E

Տարածքը՝ 29743 կմ² **Area - 29743 km²**

Գյուղատնտեսական հողատեսքերը կազմում են տարածքի 46.8%-ը, Agricultural land comprise 46.8%.

Լեռները, բարձրավանդակներն ու այլ հողատեսքերը՝ 34.9%, Mountains, plateaux and other land - 34,9%,

Անտառները՝ 12.7%, Forest – 12.7%,

Ջրային տարածքները՝ 5.6%: Water surface – 5.6%:

Սասունցի Դավիթի արձանը
Monument to Sasuntsi David

Պետական սահմանը

Հյուսիսում՝ Վրաստանի հետ,
Արևելքում՝ Ադրբեջանի հետ,
Արևմուտքում և հարավ-արևմուտքում՝
Թուրքիայի հետ,
Հարավում՝ Իրանի հետ:

Ամենաերկար ձգվածությունը

հյուսիս-արևմուտքից
հարավ-արևելք կազմում է 360 կմ,
արևմուտքից արևելք՝ 200 կմ:

Ամենախոր իջվածքը Դեբեդ գետի
կիրճն է՝ 390 մ,

State border

It the North with Georgia,
It the East with Azerbaijan,
It the West and South-West
with Turkey,
It the South with Iran.

The longest extension from North-West to
South-East comprises 360 km, from West
to East - 200 km.

The deepest landslide is the Debed
Canyon - 390 m,

Արագած լեռան զագարը
The top of Aragats mountain

Մշտական բնակչության թվաքանակը

2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
կազմել է 3210.3 հազ.մարդ

Բնակչության խտությունը մեկ կմ² վրա
կազմել է 108 մարդ:

Ամենաբարձր կետը` Արագած լեռան
գագաթն է (4090 մ),
բարձր կետերը.

Կապուտջուղ` 3906 մ,

Աժդահակ` 3598 մ,

Սպիտակասար` 3555 մ,

Վարդենիս` 3522 մ:

Ամենաերկար գետերը

Արաքս` ՀՀ տարածքում 158 կմ
(ընդհանուր երկարությունը` 1072 կմ),

Ախուրյան` 186 կմ,

Որոտան` ՀՀ տարածքում 119 կմ

(ընդհանուր երկարությունը` 179 կմ),

Դեբեդ` 152 կմ

(ընդհանուր երկարությունը` 178 կմ),

Հրազդան` 146 կմ,

Աղստև` 99 կմ

(ընդհանուր երկարությունը` 133 կմ):

The de jure population as of 1 January
2003 is 3210.3 ths. people

The population density per km² is
108 people.

The highest elevation is the peak of
mount Aragats (4090 m),
the high elevations:

Kaputdjugh - 3906 m,

Azhdahak - 3598 m,

Spitakasar - 3555 m,

Vardenis - 3522 m.

The longest rivers

Araks – in the territory of Armenia -158
km (the total length - 1072 km),

Akhuryan 186 km,

Vorotan – in the territory of Armenia -
119 km (the total length - 179 km),

Debed - 152 km (the total length - 178 km),

Hrazdan - 146 km,

Aghstev - 99 km (the total length - 133 km).

Սևանա լիճը
The Lake Sevan

Լճեր

Ամենամեծը Սևանա լիճն է՝ 1240.5 կմ²
(բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1898 մ),
Արփի՝ 22.0 կմ² (բարձրությունը ծովի
մակերևույթից 2025 մ),
Ակնա՝ 0.53 կմ² (բարձրությունը ծովի
մակերևույթից 3030 մ),
Սև՝ 2.0 կմ² (բարձրությունը ծովի
մակերևույթից 2666 մ):

Միջին ջերմաստիճանը

հունվարին -6.8 °C

հուլիսին +20.8 °C

Lakes

The largest lake is Sevan – 1240.5 km²
(the height above sea level - 1898 m),
Arpi - 22.0 km² (the height above sea
level - 2025 m),
Akna - 0.53 km² (the height above sea level -
3030 m),
Sev - 2.0 km² (the height above sea level -
2666 m).

The average temperature

in January - 6.8 °C

in July - plus 20.8 °C

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Հայաստանի Հանրապետությունն ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետություն է (ՀՀ Սահմանադրություն, գլուխ 1, հոդված 1):

Հայաստանի Հանրապետության պետական անկախության հռչակագիրն ընդունվել է 1990թ. օգոստոսի 23-ին, իսկ անկախության հռչակման հանրաքվեն անց է կացվել 1991թ. սեպտեմբերի 21-ին: Նույն թվականի դեկտեմբերի 21-ին Հայաստանը դարձել է ԱՊՀ անդամ, 1992թ. մարտի 2-ին՝ ՄԱԿ-ի անդամ, իսկ 2001թ. հունվարի 25-ին՝ Եվրախորհրդի անդամ:

Հայաստանի Հանրապետությունում իշխանությունը պատկանում է ժողովրդին: Հանրապետության նախագահը երկրի անկախության, տարածքային ամբողջականության և անվտանգության երաշխավորն է: Հայաստանի Հանրապետությունում օրենսդիր իշխանությունն իրականացնում է Ազգային ժողովը:

Ժողովուրդն իր իշխանությունն իրականացնում է ազատ ընտրությունների, հանրաքվեների, ինչպես նաև Սահմանադրությանը նախատեսված պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց միջոցով (ՀՀ Սահմանադրություն, գլուխ 1, հոդված 2):

THE STATE STRUCTURE OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

The Republic of Armenia is an independent, democratic, public and rule of law state (Article 1, Chapter 1, RA Constitution).

The declaration on state independence of the Republic of Armenia was adopted on 23 August and the referendum on independence declaration was held on 21 September 1991. On 21 December of the same year Armenia became a member of the CIS, on 2 March 1992 – a Member of United Nations, and on 25 January 2001 – a member of the Council of Europe.

In the Republic of Armenia the power belongs to the people. The president of the Republic is guarantor for the country independence, territorial integrity and security. In the Republic of Armenia the legislative power is implemented by the National Assembly.

The people implement its power through free elections, referendums, as well as state and local self-government bodies and officials (Article 2, Chapter 1, RA Constitution).

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
GENERAL CHARACTERISTIC OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

Պետական իշխանությունն իրականացվում է Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան՝ օրենսդիր, գործադիր և դատական իշխանությունների տարանջատման սկզբունքի հիման վրա (ՀՀ Սահմանադրություն, գլուխ 1, հոդված 5):

The state power is implemented in compliance with the Constitution and laws based on the principle distinguishing the legislative, executive and judicial powers (Article 5, Chapter 1, RA Constitution):

Պետական լեզուն հայերենն է, որը պատկանում է հնդեվրոպական լեզվախմբին, ազգային արժույթը՝ դրամն է, որը շրջանառության մեջ է դրվել 1993թ. նոյեմբերին:

The state language is Armenian, which is one of the Indo-European languages, the national currency is dram, which has been circulated since November 1993.

ՀՀ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՅՈՒՆՈՒՄ ԳՐԱՆՑՎԱԾ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԻՆՔ

NON-COMMERCIAL LEGAL PERSONS REGISTERED IN THE MINISTRY OF JUSTICE OF RA

(2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ)
(as of 1 January 2003)

Ոչ առևտրային իրավաբանական անձինք Non-commercial legal persons	Քանակը Number
Կուսակցություններ Parties	114
Հասարակական կազմակերպություններ Public organizations	3211
Իրավաբանական անձանց միություններ Unions of legal Persons	154
Արհեստակցական կազմակերպություններ Trade union organizations	524
Հիմնադրամներ Funds	367
Լրատվամիջոցներ Mass media	1324
Սպառողական կոոպերատիվներ Consumer cooperatives	747
Համատիրություններ Condominiums	659

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ
GENERAL CHARACTERISTIC OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՆՇՎՈՂ ՏՈՆԵՐԻ
ԵՎ ՀԻՇՍԱԿԻ ՕՐԵՐԸ**

**HOLIDAYS AND REMEMBRANCE DAYS CELEBRATING IN THE
REPUBLIC OF ARMENIA**

1	Ծննդյան տոներ եվ Ամանոր Christmas and New Year	Դեկտեմբերի 31, Հունվար 1,2,6 December 31, January 1,2,6	Ոչ աշխատանքային օրեր Not working days
2	Քանակի օր Army Day	Հունվար 28 January 28	Ոչ աշխատանքային օր Not working days
3	Կանանց տոն Women's Day	Մարտ 8 March 8	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
4	Մայրության և գեղեցկության տոն Motherhood, Beauty and Love Holiday	Ապրիլ 7 April 7	Աշխատանքային օր Working day
5	Ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օր Remembrance Genocide Victims' Day	Ապրիլի 24 April 24	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
6	Աշխատանքի օր Labour Day	Մայիսի 1 May 1	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
7	Երկրապահի օր Motherland Defender's Day	Մայիսի 8 May 8	Աշխատանքային օր Working day
8	Հաղթանակի և խաղաղության տոն Victory and Peace Day	Մայիս 9 May 9	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
9	Հանրապետության տոն Republic Holiday	Մայիս 28 May 28	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
10	Երեխաների իրավունքների պաշտպանության օր Children's Rights Protection Day	Հունիսի 1 June 1	Աշխատանքային օր Working day
11	Սահմանադրության օր Constitution Day	Հուլիսի 5 July 5	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
12	Գիտելիքի, գրի և դպրության օր Knowledge, letters and literature Day	Սեպտեմբերի 1 September 1	Աշխատանքային օր Working day
13	Անկախության տոն Independence Day	Սեպտեմբերի 21 September 21	Ոչ աշխատանքային օր Not working day
14	Թարգմանչաց տոն Rendering Day	Հոկտեմբերի II շաբաթ օրը On the second day of October	Աշխատանքային օր Working day
15	Երկրաշարժի զոհերի հիշատակի օր Remembrance Earthquake Victims' Day	Դեկտեմբերի 7 December 7	Աշխատանքային օր Working day
16	Սուրբ Վարդանանց տոն՝ քարի գործի և ազգային տուրքի օր St Vardanants Day: good deed and national homage Day	Սուրբ Չատկից 8 շաբաթ առաջ՝ հինգշաբթի օր On Thursday, 8 weeks before St. Easter	Աշխատանքային օր Working day
17	Սուրբ Էջմիածնի տոն St Echmiadzin day	Սուրբ Չատկից 64 օր հետո, կիրակի օրը On Sunday, 64 days after St Easter	Ոչ աշխատանքային օր Not working day

ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱՆՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ
ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL DIVISION OF THE RA

ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱՆՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ
2003 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԸ
RA ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL DIVISION
AS OF JANUARY 1, 2003

ՄԱՐԶԵՐ	11	MARZES
ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ	930	COMMUNITIES
քաղաքային	47	urban
գյուղական	871	rural
քաղեր	12	quarters

ՀՀ ՏԱՐԱԾԸՐ ԵՎ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ
ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՍԱՆ

TERRITORY AND POPULATION OF RA
BY ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL DIVISION

Մարզեր Marzes	Տարածքը, կմ ² Territory, km ²	ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակը (2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ), 1000 մարդ Number of RA de jure population (as of January 1, 2003), 1000 persons		
		ընդամենը total	քաղաքային urban	գյուղական rural
Հայաստանի Հանրապետություն Republic of Armenia	29743	3210.3	2062.2	1148.1
ք. Երևան Yerevan City	227	1102.0	1102.0	-
Արագածոտն Aragatsotn	2753	138.5	32.9	105.6
Արարատ Ararat	2096	272.1	80.1	192.0
Արմավիր Armavir	1242	276.8	98.5	178.3
Գեղարքունիք Gegharkunik	5348 ¹	238.0	79.6	158.4
Լոռի Lori	3789	285.0	168.4	116.6
Կոտայք Kotayk	2089	272.4	153.6	118.8
Շիրակ Shirak	2681	282.5	173.1	109.4
Սյունիք Syunik	4506	152.8	103.9	48.9
Վայոց ձոր Vayots dzor	2308	55.9	19.5	36.4
Տավուշ Tavush	2704	134.3	50.6	83.7

¹ Ներառյալ Սևանա լիճը:
Including Sevan Lake.

ՀՀ ՄԱՐԶԵՐՆ ՈՒ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԸ
MARZES AND COMMUNITIES OF RA

(2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ)
(as of January 1, 2003)

Մարզեր Marzes	Համայնքների քիվը Number of communities			
	ընդամենը total	քաղա- քային urban	քաղային quarter	գյուղա- կան rural
Հայաստանի Հանրապետություն Republic of Armenia	930	47	12	871
ք. Երևան Yerevan City	12	-	12	-
Արագածոտն Aragatsotn	114	3	-	111
Արարատ Ararat	97	4	-	93
Արմավիր Armavir	97	3	-	94
Գեղարքունիք Gegharkunik	92	5	-	87
Լոռի Lori	113	8	-	105
Կոտայք Kotayk	67	7	-	60
Շիրակ Shirak	119	3	-	116
Սյունիք Syunik	113	7	-	106
Վայոց ձոր Vayots dzor	44	3	-	41
Տավուշ Tavush	62	4	-	58

ՀՀ ԽՈՇՈՐ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԸ

BIG URBAN COMMUNITICS OF THE RA

(2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ)
(as of January 1, 2003)

	ՀՀ սշտական բնակչության թվաքանակը , 1000 մարդ Number of de jure population, 1000 persons	Հեռավորությունը մինչև Երևան, կմ Distance to Yerevan, km
ք.Երևան Yerevan City	1102.0	-
Գյումրի Gyumri	149.9	116
Վանաձոր Vanadzor	106.3	120
Վաղարշապատ Vagharshapat	56.4	21
Հրազդան Hrazdan	52.7	50
Արովյան Abovyan	44.5	16
Կապան Kapan	45.6	316
Արմավիր Arnavir	32.2	48
Չարենցավան Charentsavan	24.8	38
Արտաշատ Artashat	25.1	29
Գավառ Gavar	26.4	98
Սևան Sevan	22.9	66
Դիլիջան Dilijan	22.4	101
Աշտարակ Ashtarak	21.5	20
Գորիս Goris	23.2	246
Ալավերդի Alaverdi	17.1	167

ԵՐԵՎԱՆ ԲԱՂԱԹԻ ԹԱՂԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԸ

QUARTERS OF YEREVAN CITY

	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2003թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, 1000 մարդ Number of de jure population as of January 1, 2003, 1000 persons
ք. Երևան Yerevan City	1102.0
Աջափնյակ Ajapnyak	106.5
Ավան Avan	50.1
Արաբկիր Arabkir	132.2
Դավթաշեն Davitashen	40.4
Էրեբունի Erebuni	119.0
Կենտրոն Kentron	130.2
Մալաթիա- Սեբաստիա Malatia-Sebastia	141.6
Նոր-Նորք Nor-Nork	142.2
Նորք-Մարաշ Nork-Marash	11.9
Նուբարաշեն Nubarashen	9.3
Շենգավիթ Shengavit	140.8
Քանաքեռ-Զեյթուն Qanaker-Zeytun	77.8